

[Foss.]

Hensyn til Rationalisering i selve Lovforslaget, men det fremgaar dog af Folketingsudvalgets Betænkning, at Flertallet er enig med den højtærede Handelsminister i, at der her er et Omraade, som der bør tages Hensyn til. I Betænkningens 4de Stykke er der først henvist til, at Virksomheder, der gennemfører en Rationalisering og altsaa derved nedsætter deres Produktionsomkostninger, skal have Lov til ekstraordinære Afskrivninger af de dermed forbundne Anskaffelser; men i mange Tilfælde kan en Rationalisering gennemføres uden større Omkostninger, nemlig ved en velorganiseret Omlægning af Arbejdet og f. Eks. ved Indførelse af Akkordarbejde. Jeg har set Eksempler paa, at en saadan Omlægning af Arbejdet har betydet en meget væsentlig Produktionsforøgelse pr. Arbejdstime. Naar noget saadant gennemføres, bør det selvfølgelig ikke alene komme Arbejderne til gode ved forøget Akkordfortjeneste, men ogsaa Producenterne bør være økonomisk interesserede i Rationaliseringen. I modsat Fald risikerer vi, at Virksomhederne bliver staaende ved deres gamle Metoder, hvilket til syvende og sidst bliver til Skade for Forbrugerne. Jeg haaber, at det ogsaa er dette, der tages Sigte paa i den sidste Sætning i samme Stykke af Betænkningen.

Det er klart, at Prisloven giver visse Regler for Prisansættelsen, men Livet kan nu engang ikke i alle Tilfælde klemmes ind i faste Lovparagraffer; derfor maa Priskontrollens Afgørelser ofte bero paa et rimeligt Skøn, og det er faktisk ogsaa det, der er sket i den forløbne Tid. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Handelsminister, om det er rigtigt, naar jeg opfatter det omtalte Stykke i Folketingsudvalgets Betænkning saaledes, at det er Meningen, at Priskontrollen inden for de givne Rammer skal tage Hensyn til de Virksomheder, der ved at rationalisere deres Produktion er i Stand til at nedsætte deres Priser. At en Rationalisering virkelig har fundet Sted, vil jo forholdsvis let kunne eftervises ved at konstatere, at Produktionen er steget i Forhold til Arbejdstimerne.

Jeg skal, som allerede sagt, ikke komme nærmere ind paa de Ændringsforslag, hvorom et Flertal er blevet enig. Jeg kan kun beklage, at der ikke ogsaa er blevet Tilslutning til det Ændringsforslag, mit Parti stillede i Folketinget, og som vilde have givet en rimelig Lempelse for Butikshandelen.

Derimod har jeg med Interesse bemærket Flertallets Henstilling til Ministeren om at udpege et Udvalg til Overvejelse af

eventuelt Bortfald eller Forenkling af bestaaende Restriktioner. Jeg tror, at et saadant Udvalg passende kunde søge Oplysning om, hvorfor der opretholdes Maksimalpris paa Kager — det er jo et forholdsvis aktuelt Spørgsmaal. Jeg kunde forstaa, hvis der blev indført Rationering af Kager. Det kunde maaske hjælpe paa vort Eksportoverskud, men Maksimalpriser kan næppe virke paa anden Maade, end at Kagerne bliver daarligere, og det er selvfølgelig en indirekte Maade at nedsætte Forbruget paa, men næppe en Metode, som Forbrugerne vil synes særlig om. Jeg mener, at Maksimalpriser er nødvendige, hvor der er Mangel paa en Vare, men der er ingen Mening i at opretholde Maksimalpriser paa Omraader, hvor der er Tale om Varer af en vis Luksuskarakter, og hvor der er tilstrækkelig Konkurrence; der maa Prislovens almindelige Bestemmelser være tilstrækkelige. Jeg tror, det vilde være overordentlig nyttigt at faa nedsat det omtalte Udvalg.

Til Slut vil jeg gerne have Lov til at sige et Par Ord om Lovens Praktisering. Vi er selvfølgelig alle klar over, at den Opgave, Priskontrollen er stillet over for, er uhyre vanskelig. Der er ingen Tvivl om, at Priskontrollen har løst en aldeles nødvendig Opgave og i det store og hele har løst denne Opgave tilfredsstillende, men det kan heller ikke nægtes, at Priskontrollen ved forskellige Lejligheder er gaaet for vidt. Mit Partis Ordfører i Folketinget har været inde paa Spørgsmaalet, f. Eks. med Hensyn til de Oplysninger, som Priskontrollen ved flere Lejligheder har forlangt, og som har krævet et overordentlig stort Arbejde med Regnskaber meget langt tilbage i Tiden, f. Eks. Regnskaber helt tilbage til 1935. Den højtærede Handelsminister svarede paa dette Spørgsmaal, at Priskontrollen vel ikke havde Ret til at forlange Regnskaber længere tilbage end 5 Aar, men at det paa den anden Side kunde være en Fordel for Firmaer eller Personer at fremlægge deres ældre Regnskaber. Deri har den højtærede Handelsminister selvfølgelig Ret, men kommer herved dog let og bekvemt uden om Sagens Kærne, som er den, at Priskontrollen gentagne Gange har søgt unødvendigt mange Oplysninger og derved spildt sin egen og andre Folks Tid. Dette er uheldigt og burde mest muligt undgaas, men selvfølgelig, nogen skarp Grænse kan man jo vanskeligt trække for, hvor mange Oplysninger der skal til, for at Priskontrollens Folk kunne forstaa det, de har med at gøre. Hvor der handles, der spildes, og Fejl kan naturligvis ikke helt undgaas.